

POSUDEK

vedoucího diplomové práce

na diplomovou práci studentky Evy Kunové na téma:

Přípustné riziko v trestním právu

Jak autorka v úvodu uvádí, vybrala si pro svoji diplomovou práci téma, které v porovnání s ostatními okolnostmi vylučujícími protiprávnost, bylo v minulosti poměrně málo teoreticky zpracováno. Vzhledem k rozvoji medicíny, finančnictví, ekonomiky a dalších oblastí, i vzhledem např. k vzrůstajícímu vlivu peněz na sport, bude však význam tohoto tématu do budoucna výrazně vzrůstat. Stále čtenější budou i rizika spojená s těmito oblastmi a složitější bude jejich právní posuzování, a to i v trestně právní oblasti. Byť teorie a judikatura i v minulosti uznávaly přípustné riziko jako okolnost vylučující protiprávnost, v novém trestním zákoníku byla tato okolnost poprvé jako taková zakotvena a definována. Již autorčinu volbu tématu (i s riziky spojenými s jeho zpracováním) je proto třeba hodnotit velmi pozitivně.

Autorka strukturovala diplomovou práci do sedmi kapitol, z nichž první tvoří úvod a poslední závěrečné shrnutí a zhodnocení celé práce.

Druhá kapitola pojednává o historickém vývoji okolností vylučujících protiprávnost, a to od starověku až po současnou úpravu. K této – jinak velmi kvalitně zpracované kapitole – mám pouze dvě drobné poznámky, a sice, že trestní zákon č. 86/1950 Sb. nebyl účinný do 31. 12. 1960, ale do 31. 12. 1961, s čímž souvisí, že trestní zákon č. 140/1961 Sb. nabyl účinnosti také o rok později, tj. 1. 1. 1962 (s. 15). Druhá z těchto drobných poznámek se týká formulace na s. 16 dole, a sice, ...že (u okolností vylučujících protiprávnost) chyběla protiprávnost činu pro společnost“. Zde patrně došlo ke spojení protiprávnosti činu a jeho stupně nebezpečnosti pro společnost, přičemž podle tehdejší teorie v případě okolností vylučujících protiprávnost chyběly oba tyto zákonné znaky.

Následující kapitola je věnována vymezení přípustného rizika v trestním právu a jeho postavení mezi ostatními okolnostmi vylučujícími protiprávnost. Ke zpracování této kapitoly nemám připomínky, kladně hodnotím, že autorka v ní rozebírá riziko i v mimotrestní oblasti, jmenovitě v právu občanském a obchodním.

Jádrem práce je čtvrtá kapitola, v níž je podán podrobný rozbor přípustného rizika v trestním právu. S ohledem na předepsaný rozsah diplomové práce i vzhledem k šíři tématu se autorka věnuje zejména riziku ve sportu a ve zdravotnictví. Cituje řadu trestních i občanskoprávních rozhodnutí Nejvyššího soudu, jež byla v posledních letech na toto téma publikována a nebojí se vyjádřit též zdůvodněný odlišný právní názor, než jaký je v některých z těchto rozhodnutí zastáván. Opodstatněná je i její kritika rostoucí snahy o uplatňování trestního práva v těch oblastech, kde by měly mít své místo jiné právní obory (obchodní právo, občanské právo, disciplinární odpovědnost apod.). K této kapitole mám pouze jednu drobnou výhradu, a sice, že v případě rozdílných znaleckých posudků v téže věci nelze zřejmě aplikovat zásadu in dubio pro reo – v takových případech je třeba problém vyřešit najisto, a sice přibrat dalšího znalce, a to nejspíše znalecký vědecký ústav.

V páté kapitole provádí diplomantka srovnání naší nové právní úpravy s, rovněž novou, úpravou slovenskou. Souhlasím s jejím závěrem, že naše právní úprava je vydařenější,

neboť náš zákonodárce se zřejmě vyvaroval chyb, jimiž byla zatížena o čtyři roky starší slovenská rekodifikace.

V celku přílehlavé jsou autorčiny náměty de lege ferenda obsažené v šesté kapitole. Při obhajobě by autorka mohla v tomto směru zaujmout stanovisko i k termínu že trestný čin nespáchá, kdo „...vykonává v rámci svého zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce společensky prospěšnou činnost...“ (zejména mám na mysli porovnání termínů *profesionál* a *riziko ve sportu* – musí být každý, kdo přistoupí na riziko ve sportu profesionál?).

Závěrečná sedmá kapitola představuje přiměřené shrnutí diplomové práce a posouzení, zda splnila svůj cíl.

Diplomová práce je výtečně zpracována z hlediska systematického, metodologického (popis, analýza, komparatistika) a je opřena o bohatou odbornou literaturu i judikaturu. Na jejím zpracování si cením i to, že autorka dokázala k jednotlivým problémům zaujmout přiměřeně kritický postoj a navrhla též vlastní řešení. Až na nepatrné výjimky má diplomová práce velmi kvalitní stylistickou a gramatickou úroveň.

Předběžně proti diplomovou práci hodnotím prvním klasifikačním stupněm. Doporučuji, aby se autorka při obhajobě zaměřila nejen na již zmíněný problém hodnocení obsahově rozdílných znaleckých posudků, ale též na posuzování subsidiarity trestní represe při běžných chybách, jímž se žádný lékař, resp. zdravotnický pracovník, ve své činnosti nevyhne.

V Plzni dne 14. května 2012

JUDr. Jindřich F a s t n e r
vedoucí diplomové práce

